

załącznik do uchwały nr XXXIX.317.2012
Rady Miasta Zielona Góra
z dnia 20 listopada 2012 r.

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Mieście Zielona Góra na lata 2012-2016**

Zielona Góra 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	4
1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE	4
2. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE	4
II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE	7
1. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIELE WYBRANYCH DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWYCH	7
2. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W ŚWIELE PRAWA POLSKIEGO	7
3. KORELACJA PROGRAMU Z INNYMI DOKUMENTAMI KRAJOWYMI ORAZ REGIONALNYMI	10
III. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	11
1. PRZEMOC W ŚWIELE DANYCH OGÓLNOPOLSKICH I W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM	11
2. PRZEMOC W ŚWIELE DANYCH Z TERENU MIASTA ZIELONA GÓRA	12
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	17
V. ADRESACI PROGRAMU	18
VI. CELE PROGRAMU	19
VII. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	33
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	34
IX. BIBLIOGRAFIA	35
X. SPIS WYKRESÓW	37

WSTĘP

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m. in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. nr 70, poz. 1231 z późn. zm.). Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest zadaniem własnym miasta wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Zielona Góra na lata 2012-2020, w której wspieranie rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji jest jednym z podstawowych założeń.

Celem strategicznym zielonogórskiego Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy. Cel ten będzie realizowany poprzez cele operacyjne: zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz bardziej efektywne interweniowanie i oddziaływanie korekcyjne na sprawców przemocy, a także zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie i podnoszenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy domowej oraz w podejmowaniu właściwych działań wobec sprawców przemocy.

Biorąc jako podstawę Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowane działania będą miały charakter:

- uprzedzający: diagnozowanie, informowanie, edukacja, profilaktyka;
- interwencyjny: opieka i terapia,
- wspierający: poradnictwo, terapia i inne,
- korekcyjno-edukacyjny,

i będą obejmowały następujące sfery:

- prewencja,
- prawo,
- zdrowie,
- edukacja,
- praca socjalna.

Program wskazuje założenia i adresatów działań, wymienia wskaźniki ewaluacji, realizatorów, przewidywane efekty i źródła finansowania. Zawiera również podstawy teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie, przepisy prawne i uzyskane informacje o rozmiarach przemocy w rodzinie na terenie kraju, województwa i miasta.

I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Do najbardziej rozpowszechnionych definicji zalicza się tę przyjętą przez Radę Europy w 1986 roku, według której „przemoc domowa” to „każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniedbania, które zagrażają życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzą rozwojowi jego (jej) osobowości”.¹

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) w art. 2 pkt 2 stanowi, że przemoc w rodzinie należy rozumieć, jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób pozostających w rodzinie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.²

Wszystkie definicje podkreślają takie elementy przemocy w rodzinie, jak:

- działanie zamierzone, intencjonalne, świadome,
- przewaga sił ze strony agresora,
- wyrządzenie komuś krzywdy, narzucenie mu władzy, dokonanie bezprawnych czynów, godzenie w czyjąś osobistą wolność, naruszenie praw i dóbr osobistych,
- wywołanie cierpienia i szkody,
- działanie skierowane przeciwko jakiemuś członkowi rodziny,
- wykraczanie poza społeczne normy, zasady relacji międzyludzkich.

2. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE

W pojęciu „przemoc domowa” mieszczą się takie sytuacje jak: „przemoc pomiędzy małżonkami, przemoc dorosłych wobec własnych dzieci i wobec pozostających pod ich opieką krewnych w podeszłym wieku, a także przemoc dzieci wobec rodziców”.³ „Podręcznik dla osób doznających przemocy w rodzinie” wyróżnia aż pięć kategorii:

Przemoc fizyczna to naruszenie nietykalności fizycznej, polega na intencjonalnym, czyli świadomym i celowym zachowaniu powodującym uszkodzenie ciała lub prowadzącym do takiego ryzyka. Do zachowań takich zalicza się: popychanie, szarpanie, obezwładnianie, ciągnięcie,

¹ K. Browne, M. Herbert, Zapobieganie przemocy w rodzinie. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1999, s. 21.

² Ustawa z dnia 29 listopada 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dz. U. 2005 nr 180 poz. 1493. Zob. Przewodnik do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 2005.

³ K. Browne, M. Herbert, dz. cyt., s. 17.

szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz – tzw. „policzek”, przypalanie papierosem, duszenie, topienie, krępowanie ruchów, nie udzielenie niezbędnej pomocy itp.

Z badań i statystyk wynika, że ponad 95 % ofiar przemocy fizycznej w rodzinie to kobiety. Nie jest jednak znana rzeczywista skala zjawiska, ponieważ przemoc najczęściej dzieje się bez świadków. Skutkami tej formy przemocy są uszkodzenia ciała – urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; skutki wtórne: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne itp.⁴

Przemoc psychiczna to naruszenie godności osobistej, zawiera przymus i groźby. Do zachowań takich zalicza się: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, wyznania, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.

Do skutków tej formy przemocy należy zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.⁵ Przemoc ta może występować sama, bez przemocy fizycznej, ale zawsze jej towarzyszy; może też występować na wielu płaszczyznach.⁶

Przemoc seksualna to naruszenie intymności, polegające na „zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić”.⁷

Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu, np.: wymuszaniu pożycia, obmacywaniu, gwałcie, zmuszaniu do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczeniu się z życzeniami partnerki/partnera, komentowaniu szczegółów anatomicznych, ocenianiu sprawności seksualnej i wyglądu, zmuszaniu do seksu z osobami trzecimi, sadyzmie w pożyciu, wyśmiewaniu wyglądu, ciała i krytyce zachowań seksualnych, itp.

⁴ Wyprawa PoMoc. Poradnik dla osób doznających przemocy w rodzinie, Warszawa: Stowarzyszenie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” 2008, s. 14, 16.

⁵ Tamże.

⁶ J. Mellibruda, Przeciwdziałanie przemocy domowej. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne 2009, s. 21.

⁷ Wyprawa PoMoc..., s. 14, 16.

Skutkami przemocy seksualnej są obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się (lęk, strach, unikanie seksu), uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.

Przemoc ekonomiczna to z kolei naruszenie własności, co wiąże się z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.

Do zachowań takich zalicza się: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąs własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.

Do skutków przemocy ekonomicznej można zaliczyć całkowitą zależność finansową od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia itp.

Przemoc przez zaniedbanie to naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich i jest formą przemocy ekonomicznej. Oznacza nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.⁸

⁸ Tamże.

II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE

1. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE WYBRANYCH DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat jest przedmiotem międzynarodowego zainteresowania. Dokumenty ujmują przemoc w kontekście łamania praw człowieka.

Ministerstwo Sprawiedliwości wskazuje na akty prawne oraz inne dokumenty międzynarodowe poruszające kwestie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Dokumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych to m.in.:

- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.;
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego;
- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ – Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 r.

Wśród Dokumentów Rady Europy przytoczyć można takie jak:

- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 r.;
- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie;
- Rekomendacja Komitetu Ministrów R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z dnia 15 stycznia 1990 r.;
- Rekomendacja Komitetu Ministrów R (85)4 w sprawie przemocy w rodzinie z dnia 26 marca 1985 r.;
- Europejska Konwencja o wykonywaniu prawa dzieci z dnia 25 stycznia 1996 r.

Natomiast z Orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wymienić należy Orzecznictwo ETPC dotyczące przemocy wobec kobiet.

2. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W ŚWIETLE PRAWA POLSKIEGO

Najważniejszym aktem prawnym w polskim ustawodawstwie jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn zm.), która gwarantuje osobom, w tym dzieciom, ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy. Art. 40 Konstytucji stanowi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Następny - „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47). „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do

szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art. 71, pkt 1). „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka. Ustawa określa kompetencje i sposób powoływania Rzecznika obowiązane do wysłuchania Praw Dziecka” (art. 72).

W polskim prawodawstwie do podstawowych uregulowań prawnych podejmujących problem przemocy w rodzinie należą:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 tekst jednolity z późn. zm.).

Aby zwiększyć skuteczność działań wobec sprawców przemocy, a także zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie, uchwalona została ustawa o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*. Ustawa wprowadza definicję przemocy w rodzinie, czyli przemocy stosowanej w relacjach między najbliższymi osobami, określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania pracowników socjalnych, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób będących sprawcami przemocy. Ustawa zawiera formy pomocy, z jakich może skorzystać osoba dotknięta przemocą w rodzinie. Na gminy i powiaty ustawa nakłada obowiązek tworzenia, m.in. własnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa, interwencji kryzysowej, prowadzenia ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, przygotowania oraz prowadzenia działań korekcyjno-edukacyjnych, jakie stosuje się wobec sprawców przemocy. Nowelizacja tej ustawy z 10 czerwca 2010 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842) uregulowała strukturę organizacyjną i zadania Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W związku z tym, iż nadużywanie alkoholu jest jednym z czynników ryzyka występowania przemocy w rodzinie, kwestię przemocy reguluje również ustawa z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, która jako jedno ze skutecznych środków przeciwdziałania alkoholizmowi wskazuje potrzebę kształtowania polityki społecznej poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Powyższa ustawa nakłada na samorząd gminny, w ramach prowadzonych działań związanych z profilaktyką antyalkoholową, obowiązek udzielania rodzinom, dotkniętych problemem alkoholowym, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 tekst jednolity z późn. zm.) określa zadania jednostek i pracowników pomocy społecznej do udzielania jej osobom i rodzinom pomocy społecznej w szczególności z powodu przemocy w rodzinie (art. 7).

Przepis ten zobowiązuje ośrodki pomocy społecznej do udzielania wszelkiej pomocy osobom narażonym na przemoc domową.

Znaczącym elementem w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskiej Karty”, która została opracowana przez Komendę Główną Policji oraz Komendę Stołeczną Policji przy współpracy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wprowadzona do praktyki działania policji w 1998 r. Od 2004 roku obowiązuje także w pomocy społecznej. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie *Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”* (Dz. U. z 2011 r. nr 209 poz. 1245), które weszło w życie 18 października 2011 r. „Niebieska Karta” określa metody i formy wykonywania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jej głównym celem jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie odnosi się również do przepisów prawnych poruszających kwestie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, takich jak:

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U z 2012 r., poz. 788 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - *Prawo prasowe* (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. Nr 142, poz. 1591 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji* (Dz. U. z 2011 Nr 287, poz. 1687 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks karny* (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie powiatowym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o *ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego* (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

3. KORELACJA PROGRAMU Z INNYMI DOKUMENTAMI KRAJOWYMI ORAZ REGIONALNYMI

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Mieście Zielona Góra na lata 2012-2016 jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ustanowionym 25 września 2006 roku Uchwałą Rady Ministrów Nr 162/2006, na mocy przepisów ustawy *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie uchwalonym przez Sejmik Województwa Lubuskiego, jako załącznik do uchwały nr XXXIII/315/2009 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 marca 2009 roku, na mocy przepisów ustawy *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*.

III. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. PRZEMOC W ŚWIETLE DANYCH OGÓLNOPOLSKICH I W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

Przemoc domowa jest problemem, o którym trudno się rozmawia, co oznacza, że trudno jest go również badać. Mimo wielu kampanii oddziałujących na świadomość społeczeństwa, debat i dyskusji poświęconych temu zjawisku, przemoc często jest traktowana jako temat wstydlivy, skrywany w przysłowiowych czterech ścianach domu. Najczęściej spotykane badania dotyczą konfliktów czy zachowań agresywnych występujących w najbliższym otoczeniu, czyli w rodzinie, lub też postaw wobec zjawiska przemocy.

W listopadzie i grudniu 2010 roku, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, TNS OBOP przeprowadził – w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – badanie dotyczące diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i wobec mężczyzn. Zebrany materiał składał się z 3000 uzyskanych wywiadów i pozwolił na pokazanie problemu w szerszej perspektywie poznawczej. Z badań wynika, że wśród ogółu ofiar przemocy w rodzinie 39% stanowią mężczyźni, a 61% – kobiety, które stanowią największy odsetek ogółu ofiar w przypadku przemocy seksualnej w rodzinie (90%).

W przypadku przemocy fizycznej kobiety stanowią 63% ogółu ofiar, a mężczyźni 37%. Podobnie jest z ofiarami przemocy psychicznej – 64% z nich stanowią kobiety, a 36% – mężczyźni. Wśród ofiar przemocy ekonomicznej jest 70% kobiet i 30% mężczyzn. W opinii badanych fakt bycia mężczyzną wyraźnie zwiększa prawdopodobieństwo dopuszczenia się przemocy fizycznej i seksualnej, natomiast sprawstwo przemocy psychicznej i ekonomicznej jest znacznie słabiej związane z płcią. Z zebranych danych wynika, że większość badanej populacji ma doświadczenia z przemocą w rodzinie, o ile nie osobiste, z własnego życia, to pośrednie, znając rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie. Przemocy, niezależnie od jej formy, najczęściej towarzyszy alkohol (45% przypadków). W dalszej kolejności przemoc współwystępuje z brakiem pieniędzy (18%), problemami małżeńskimi (15%) i problemami w pracy (10%). Prawie połowa respondentów (47%) jest zdania, że system prawny w naszym kraju w większym stopniu chroni ofiary przemocy w rodzinie, jeśli są nimi kobiety. W większym stopniu mężczyzn chroni on w opinii co dziewiątego badanego (11%). Co czwarty badany (24%) zgadza się, że polskie prawo w równym stopniu chroni ofiary przemocy w rodzinie niezależnie od ich płci.

Z danych zawartych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że województwo lubuskie znajduje się na trzecim miejscu w Polsce pod względem skali przemocy w rodzinie. Podstawą prezentowanych w nim danych jest diagnoza sporządzona na podstawie informacji uzyskanych od Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim, Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim, danych Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim.

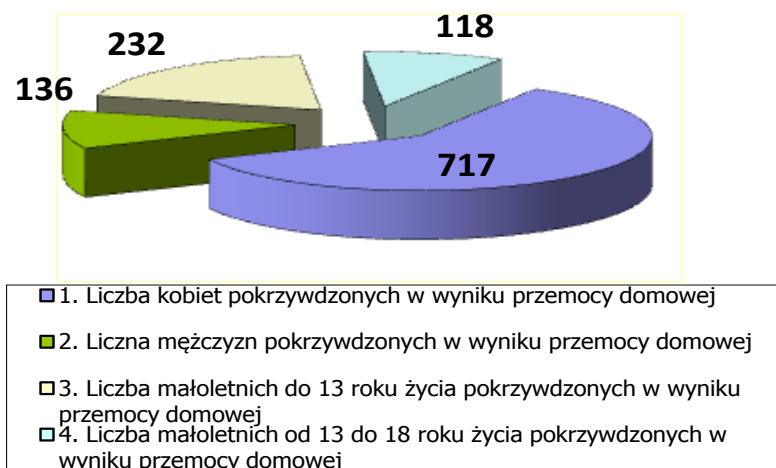

Z zestawienia statystycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim dotyczącego interwencji domowych w województwie lubuskim wynika, że w 2007 roku przeprowadzono 27663 interwencji, a w 2005 roku 28 930. Rok 2006 wyróżnia się liczbą interwencji. W ciągu trzech porównywalnych lat jest największa i wynosi 30068. Z informacji zawartych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że w województwie lubuskim zjawisko przemocy występuje z dużym natężeniem. Bardzo charakterystycznym zjawiskiem jest wysoka skala przemocy wobec kobiet i dzieci. Jednocześnie dane wskazują na bardzo niski poziom korzystania przez ofiary przemocy z pomocy różnych instytucji i organizacji pozarządowych.

2. PRZEMOC W ŚWIETLE DANYCH Z TERENU MIASTA ZIELONA GÓRA

Trudno jest jednoznacznie określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie. Z danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze wynika, że w 2011 roku odnotowano ogółem 2101 interwencji domowych. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy w rodzinie w roku 2011 wyniosła 716. Ogółem w 2011 roku liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej wynosiła 1203, z czego 717 stanowiły kobiety i 136 mężczyźni. Dzieci pokrzywdzone do 13 roku życia to liczba 232, natomiast w wieku od 13 do 18 lat wynosi 118

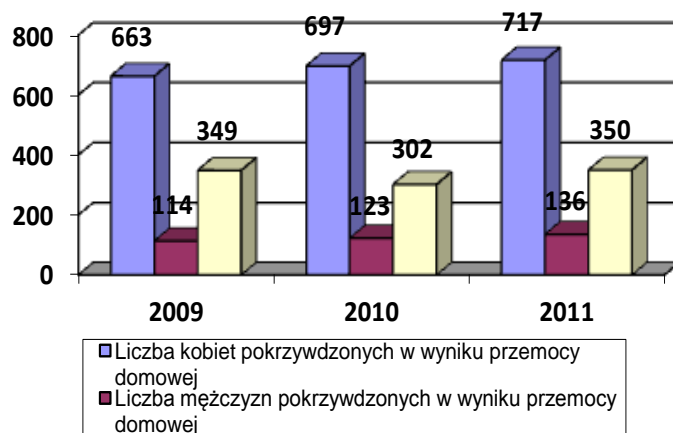
Wykres 1. Zestawienie liczby pokrzywdzonych w 2011 roku w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”

Z informacji uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze wynika, że od 2009 do 2011 roku wśród osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie, pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn utrzymują się podobne proporcje. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w minionych trzech latach wzrosła o 77 osób. Największą grupę osób poszkodowanych stanowią kobiety. Nieco rzadziej ofiarami przemocy są małoletni do lat 13 oraz osoby nieletnie w wieku 13-18 lat.

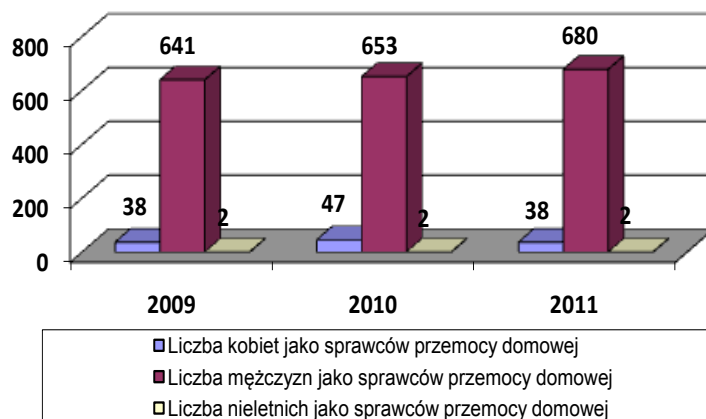

Wykres 2. Zestawienie liczby ofiar przemocy domowej zgłoszonych w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”

Liczba sprawców przemocy domowej w latach 2009-2011 wzrosła o 39 osób, z czego znaczną część stanowią mężczyźni. Na przestrzeni 3 lat liczba nieletnich sprawców przemocy domowej nie uległa zmianie.

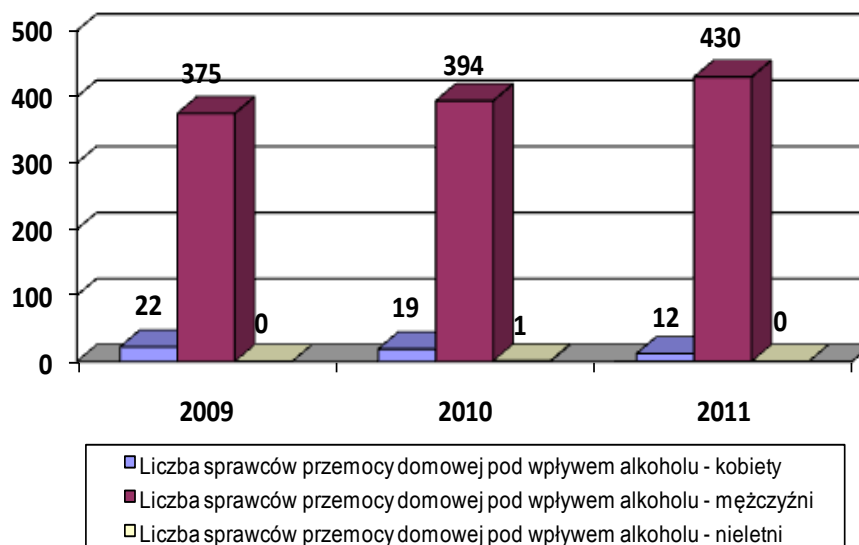
Wykres 3. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej zgłoszeni w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”

Zestawienie liczby sprawców przemocy ogółem w 2011 roku z liczbą sprawców działających pod wpływem alkoholu wskazuje na częste współwystępowanie obu problemów. Osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu mogą zachowywać się w nieprzewidywalny sposób oraz tracić samokontrolę. W stanie nietrzeźwości dochodzi do nasilenia zachowań agresywnych. Poniższy wykres prezentuje liczbę sprawców przemocy działających pod wpływem alkoholu z podziałem na płeć.

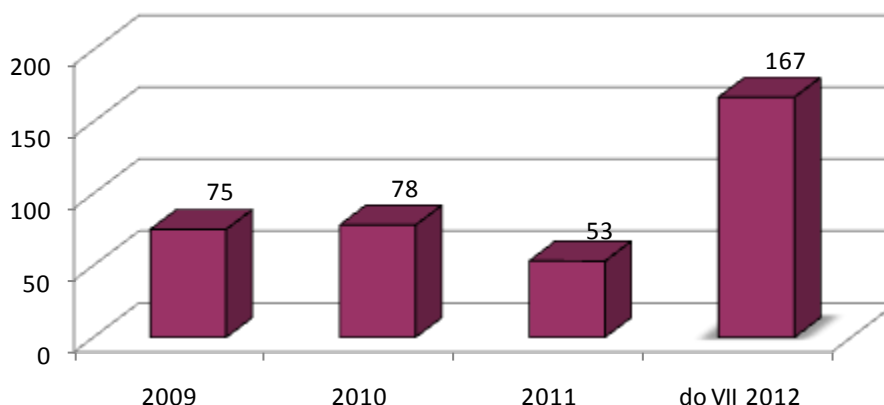

Wykres 4. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej działających pod wpływem alkoholu, zgłoszonych w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”

Na podstawie danych zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze wynika, że od 2009 roku do lipca b.r. ponad dwukrotnie wzrosła liczba zarejestrowanych Niebieskich Kart. W ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta” w roku 2011 odnotowano najniższą liczbę zgłoszeń tj. 53. W roku 2012 gwałtownie wzrosła liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W związku z powyższym przedstawiono dane za części roku 2012. Średnio miesięcznie liczba Niebieskich Kart w 2011 r. wynosiła 4, a do lipca 2012 r. aż 23.

Wykres 5. Zestawienie liczby „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2009-VII 2012 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze

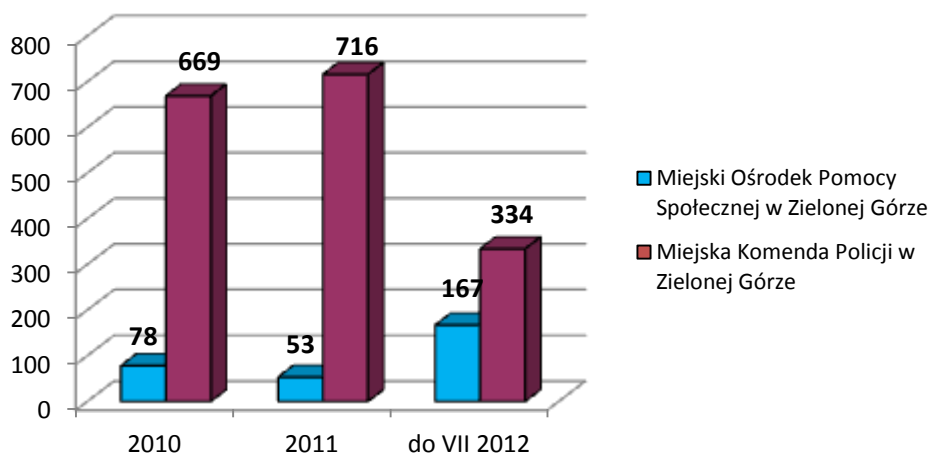

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie Procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów i formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245), zauważalny jest znaczny wzrost rejestracji „Niebieskich Kart” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze. Tendencja ta

świadczy o zwiększeniu współpracy między instytucjonalnej, co wpływa na efektywność pracy służb społecznych.

Wykres 6. Zestawienie liczby „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2009-VII 2012 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz Komendę Miejską Policji w Zielonej Górze

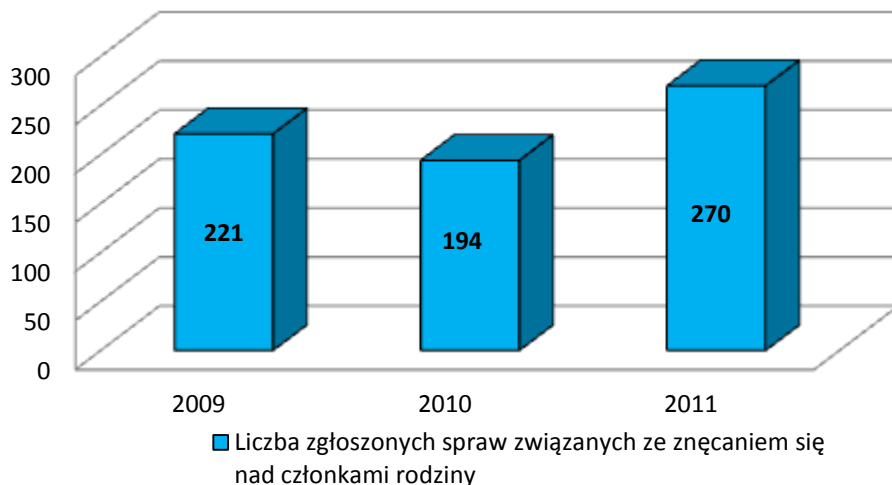

Uzyskane informacje dotyczące rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie potwierdzają, że osobami doświadczającymi przemocy w przeważającej większości są kobiety i dzieci, a sprawcami przemocy mężczyźni. Należy podkreślić, że sprawcami przemocy najczęściej są osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze wynika, że w zakresie spraw związanych z przemocą w rodzinie, największą liczbę stanowią zawiadomienia o znęcaniu się nad kobietami i dziećmi przez mężczyzn. Nieliczne zawiadomienia dotyczą stosowania przemocy wobec mężczyzn. Przemoc stosują również matki wobec dzieci czy też dorosłe dzieci wobec rodziców. Najczęściej występują sytuacje fizycznego znęcania się nad kobietą, a psychicznego nad dziećmi. Poniższy wykres przedstawia liczbę zgłoszonych spraw związanych ze znęcaniem się nad członkami rodziny (art. 207 kk) w latach 2009–2011.

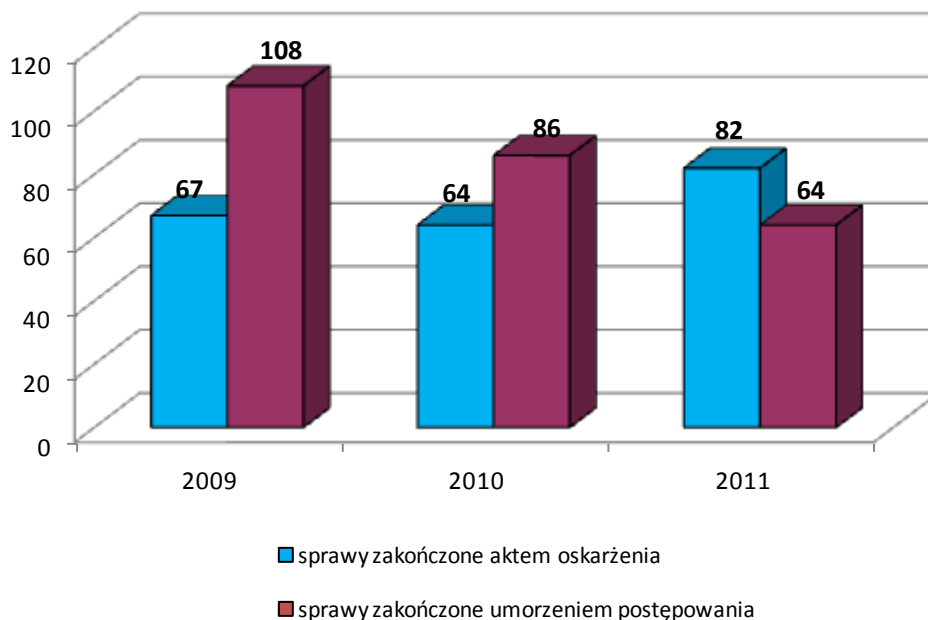
Wykres 7. Zestawienie liczby spraw związanych z znęcaniem się nad członkami rodziny zarejestrowanych przez Prokuraturę Rejonową w Zielonej Górze w latach 2009-2011

Postępowania w sprawie przemocy w rodzinie mogą się zakończyć skierowaniem aktu oskarżenia lub umorzeniem postępowania. Główną przyczyną umorzeń jest odmowa składania zeznań ze strony osób najbliższych. Pokrzywdzonym przysługuje uprawnienie z art. 182 kpk dotyczącego prawa do odmowy składania zeznań, z którego mogą skorzystać na każdym etapie postępowania. Z uwagi na to, iż pokrzywdzonym przysługuje uprawnienie do odmowy składania zeznań stanowi to główną przyczynę umorzeń postępowań związanych z przemocą. Wykres nr 8 prezentuje zestawienie spraw w latach 2009-2011 uwzględniający sposób ich zakończenia.

Ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania od 2009 roku maleje. Warto zauważyć, że w 2011 roku liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia jest większa niż liczba spraw zakończonych umorzeniem postępowania.

Wykres 8. Zestawienie liczby spraw związanych z przemocą zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia z liczbą spraw zakończonych umorzeniem postępowania w latach 2009-2011

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Mieście Zielona Góra na lata 2012-2016 ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami i dotychczasowymi działaniami.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;
- zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy;
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania;
- edukacji mieszkańców miasta Zielona Góra na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- promowania alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresaci programu są określani zgodnie ze wskazaniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Działania skierowane są do ogółu społeczeństwa, do osób uwikłanych w przemoc, a także do osób profesjonalnie zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy skierowany jest do:

- ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności do dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób, instytucji, podmiotów zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego,
- społeczności lokalnej.

VI. CELE PROGRAMU

Ideą programu jest dążenie do rozwoju profesjonalnego i interdyscyplinarnego systemu skutecznie przeciwdziałającego przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby ludzkie i instytucjonalne.

CEL STRATEGICZNY
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

CEL OPERACYJNY			
1. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez systematyczne diagnozowanie problemu			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.1. Zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie oraz diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górzeinne jednostki organizacyjne pomocy społecznejkomórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznychKomenda Miejska Policji w Zielonej GórzeSąd Rejonowy w Zielonej Górzezespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwościProkuratura Rejonowa w Zielonej GórzeZespół InterdyscyplinarnyBiuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej GórzePoradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej Górzeplacówki terapeutycznejednostki oświatowe	<ul style="list-style-type: none">liczba zrealizowanych badań diagnostycznychliczba podmiotów uczestniczących w diagnozowaniuopublikowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">zwiększenie wiedzy na temat skali i charakteru zjawiska przemocy w rodziniepostawienie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

	<ul style="list-style-type: none">• jednostki ochrony zdrowia• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• środowiska naukowe i badawcze• inne jednostki działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
1.2. Badanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie w celu określenia ich zasobów i braków	<ul style="list-style-type: none">• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• środowiska naukowe i badawcze	<ul style="list-style-type: none">• liczba instytucji• wykaz zasobów i braków w systemie pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc	<ul style="list-style-type: none">• wzrost wiedzy na temat zasobów i braków instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie• mapa instytucji pomocowych

CEL OPERACYJNY			
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodzinie			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWDYWANE EFEKTY
2.1. Przerwanie przemocy i ochrona przed dalszym krzywdzeniem	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Straż Miejska• Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze• Sąd Rejonowy w Zielonej Górze• zespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości• jednostki oświatowe• jednostki ochrony zdrowia• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba wypełnionych „Niebieskich Kart”• liczba wspólnych interwencji służb• liczba rodzin, w których odizolowano sprawcę przemocy od ofiary• liczba wniosków kierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none">• zmniejszenie liczby rodzin, w których dochodzi do przemocy• zwiększenie współpracy służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.2. Dążenie do dostosowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej ze Schroniskiem dla Matki i Dziecka w Zielonej Górze do wymogów specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (czas pobytu 3 miesiące z możliwością przedłużenia)	<ul style="list-style-type: none">• organy Miasta Zielona Góra• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. lokalowych• Terenowy Komitet Ochrony Praw	<ul style="list-style-type: none">• sprawozdania z etapów dostosowania Ośrodka interwencji Kryzysowej do wymogów specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie• dokument powołujący specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa kobietom i dzieciom będących ofiarami przemocy w rodzinie• powstanie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

	<p>Dziecka w Zielonej Górze</p> <ul style="list-style-type: none">inne organizacje pozarządowe, fundacjeKościóły i związki wyznanioweMiejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze		
<p>2.3. Dążenie do pozyskania budynku i dostosowanie go do potrzeb domu z mieszkaniami chronionymi dla matek z dziećmi-ofiar przemocy w rodzinie, realizujących długotrwały program wychodzenia z przemocy, koordynowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (czas pobytu w domu - do 1 roku)</p>	<ul style="list-style-type: none">organy Miasta Zielona Górakomórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. lokalowychTerenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górzeinne organizacje pozarządowe, fundacjeKościóły i związki wyznanioweMiejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">pozyskany budynekliczba miejsc hostelowych dla ofiar przemocy w rodzinieliczba osób, które skorzystały z pomocy w formie pobytu w domu dla samotnych matek	<ul style="list-style-type: none">przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom, zwłaszcza dzieciom, będących ofiarami przemocyzwiększenie ilości miejsc hostelowych dla ofiar przemocy w rodziniezapewnienie możliwości realizacji długotrwałego programu wychodzenia z przemocy, koordynowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze
<p>2.4. Zapewnienie schronienia dla mieszkank miasta Zielonej Góry - samotnych matek-ofiar przemocy w rodzinie - poprzez zwiększenie liczby samodzielnych mieszkań chronionych (czas pobytu w mieszkaniach do 2 lat)</p>	<ul style="list-style-type: none">organy Miasta Zielona GóraTerenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górzeinne organizacje pozarządowe, fundacjeKościóły i związki wyznaniowekomórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. lokalowych	<ul style="list-style-type: none">liczba miejsc w mieszkaniach chronionychliczba osób korzystających z mieszkań chronionychczas na jaki została udzielona pomoc	<ul style="list-style-type: none">przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom, zwłaszcza dzieciom, będących ofiarami przemocyzwiększenie ilości mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie
<p>2.5. Zapewnienie schronienia dla dzieci-ofiar przemocy w rodzinie - poprzez zwiększenie miejsc w pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none">organy Miasta Zielona GóraMiejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górzerodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">liczba miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczejczas na jaki została udzielona pomocliczba małoletnich skierowanych do rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom, zwłaszcza dzieciom, będących ofiarami przemocyzwiększenie ilości miejsc w dla dzieci-ofiar przemocy w rodzinie- w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

2.6. Organizowanie miejsc pobytu dla mężczyzn, również z dziećmi – ofiar przemocy w rodzinie poprzez stworzenie interwencyjnych miejsc noclegowych	<ul style="list-style-type: none">• Noclegownia dla Bezdomnych Osób w Zielonej Górze• organizacje pozarządowe, fundacje• organy Miasta Zielona Góra• Kościoły i związki wyznaniowe• inne podmioty gotowe do udzielenia wsparcia	<ul style="list-style-type: none">• liczba mężczyzn, również z dziećmi - ofiar przemocy w rodzinie korzystających z pomocy w formie noclegu• liczba miejsc hostelowych dla mężczyzn, również z dziećmi - ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• utworzenie miejsc pobytu dla mężczyzn, również z dziećmi – ofiar przemocy w rodzinie poprzez stworzenie interwencyjnych miejsc noclegowych• zwiększenie bezpieczeństwa mężczyzn, również z dziećmi – ofiar przemocy w rodzinie
2.7. Edukacja osób doświadczających przemocy w rodzinie w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonej Górze• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• jednostki ochrony zdrowia• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• placówki terapeutyczne• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Straż Miejska• Ośrodek Kuratorski w Zielonej Górze• zespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób objętych edukacją w zakresie przemocy w rodzinie• liczba podmiotów edukujących ofiary przemocy w rodzinie• liczba zrealizowanych programów edukacyjnych, kampanii• liczba rozmów przeprowadzonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• wzrost wiedzy osób doświadczających przemocy w rodzinie na temat zjawiska przemocy w rodzinie• zwiększenie skuteczności w radzeniu sobie z przemocą w rodzinie
2.8. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne	<ul style="list-style-type: none">• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• organizacje pozarządowe,	<ul style="list-style-type: none">• liczba podmiotów prowadzących poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne i zawodowe• liczba osób korzystających z poradnictwa	<ul style="list-style-type: none">• wzrost wiedzy osób doświadczających przemocy w rodzinie na temat sposobów radzenia sobie z przemocą• zwiększenie skuteczności

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

	<ul style="list-style-type: none">fundacjeKościóły i związki wyznanioweplacówki terapeutycznejednostki oświatowejednostki ochrony zdrowiaKomenda Miejska Policji w Zielonej GórzePoradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej GórzeBiuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górzezespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości	<ul style="list-style-type: none">liczba porad udzielonych ofiarom i świadkom przemocy w rodzinie	w radzeniu sobie z przemocą w rodzinie
2.9. Opracowywanie i wdrażanie alternatywnych form wsparcia dla osób krzywdzonych	<ul style="list-style-type: none">Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górzeinne jednostki organizacyjne pomocy społecznejKomenda Miejska Policji w Zielonej Górzeorganizacje pozarządowe, fundacjeKościóły i związki wyznanioweorganizacje samopomocoweinne instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">liczba alternatywnych form wsparcialiczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny ze względu na przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">zwiększenie liczby alternatywnych form wsparcia dla ofiar przemocy w rodziniezwiększenie różnorodności form wsparcia dla osób krzywdzonych

CEL OPERACYJNY			
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjno – edukacyjnych i profilaktycznych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.1. Usprawnienie procedury interwencji i innych działań wobec sprawców przemocy w rodzinie, m. in. poprzez odseparowanie sprawcy od ofiary	<ul style="list-style-type: none">• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze• Sąd Rejonowy w Zielonej Górze• Straż Miejska• Zespół Interdyscyplinarny• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• zespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba wniosków do Prokuratury o tymczasowe aresztowanie• liczba nakazów opuszczenia lokalu• liczba nakazów powstrzymania się sprawcy od kontaktów z ofiarą przemocy• liczba rodzin i osób objętych dozorem kuratora sądowego z tytułu przemocy w rodzinie• liczba wniosków kierowanych do prokuratury o wszczęcie postępowania wobec sprawcy przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• zmniejszenie liczby rodzin, w których dochodzi do przemocy• zwiększenie współpracy służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3.2. Prowadzenie programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze• inne organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• jednostki ochrony zdrowia dla osób uzależnionych• inne jednostki uprawnione do prowadzenia działań korekcyjno - edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych• liczba sprawców, którzy ukończyli programy korekcyjno - edukacyjne• liczba grup dla sprawców przemocy• liczba zrealizowanych programów korekcyjno - edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none">• wzrost świadomości stosowanych zachowań• zwiększenie poczucia odpowiedzialności za własne czyny osób stosujących przemoc w rodzinie• zwiększenie bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej• mniejsza liczba sprawców przemocy• utworzenie nowych grup realizujących programy korekcyjno - edukacyjne
3.3. Monitorowanie zachowań	<ul style="list-style-type: none">• zespoły kuratorskiej służby sądowej	<ul style="list-style-type: none">• liczba sprawców przemocy	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie wiedzy służb na temat

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

uczestników programów korekcyjno - edukacyjnych po ich zakończeniu	<p>według właściwości</p> <ul style="list-style-type: none">• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	<p>monitorowanych po ukończeniu programów korekcyjno - edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none">• czas, przez jaki sprawca przemocy był monitorowany• liczba instytucji uczestniczących w monitorowaniu• liczba sprawców przemocy w rodzinie wykonujących prace• na cele społeczne wskazane przez sąd w odpowiednim zakładzie pracy, placówce służby zdrowia, opieki społecznej, organizacji lub instytucji niosącej pomoc charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej	<p>skuteczności stosowanych programów korekcyjno - edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none">• utrwalenie konstruktywnych zachowań sprawców przemocy• spadek liczby rodzin dotkniętych przemocą, w których interwencje policji i innych służb podejmowane są wielokrotnie
3.4. Realizacja programów w zakresie radzenia sobie ze stresem, złością oraz w sytuacji konfliktu jako jedna z form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej Górze• placówki terapeutyczne• jednostki ochrony zdrowia• jednostki oświatowe• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób uczestniczących w programach w zakresie radzenia sobie ze stresem, złością oraz w sytuacji konfliktu• liczba grup dla osób uczestniczących w programach w zakresie radzenia sobie ze stresem, złością oraz w sytuacji konfliktu• liczba zrealizowanych programów• liczba osób, które ukończyły program	<ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby osób, które nabyły umiejętność rozwiązywania konfliktów w konstruktywny sposób• zwiększenie liczby grup realizujących programy w zakresie radzenia sobie ze stresem, złością oraz w sytuacji konfliktu• zapewnienie schronienia sprawcom przemocy

CEL OPERACYJNY			
4. Poprawa jakości i skuteczności działań instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
4.1. Powstanie Lokalnej Koalicji Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie składającej się ze zwierzchników głównych instytucji i organizacji przeciwdziałających przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">komisja do spraw Rodziny Rady Miasta Zielona Górakomórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznychMiejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górzeinne jednostki organizacyjne pomocy społecznejSąd Rejonowy w Zielonej Górzezespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwościProkuratura Rejonowa w Zielonej GórzeKomenda Miejska Policji w Zielonej GórzeStraż Miejskajednostki ochrony zdrowiajednostki oświatoweorganizacje pozarządowe, fundacjeKościół i związki wyznanioweBiuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej GórzeMiejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górzelokalne media	<ul style="list-style-type: none">liczba instytucji i organizacji, które przystąpiły do koalicjiliczba uczestników koalicjiliczba spotkań uczestników koalicji w ciągu jednego rokuraporty koalicji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">pogłębienie diagnozy problemu przemocy w środowisku lokalnymstworzenie spójnych procedur interwencji służb w oparciu o istniejące zasoby instytucjonalneuwrażliwienie władz lokalnych na problem przemocy i potrzebę podejmowania wspólnych działań
4.2. Dążenie do zatrudnienia większej liczby pracowników socjalnych i asystentów rodziny	<ul style="list-style-type: none">organy Miasta Zielona Góra	<ul style="list-style-type: none">liczba nowo zatrudnionych pracowników socjalnychliczba nowo zatrudnionych asystentów rodziny	<ul style="list-style-type: none">zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodziniezwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodziniezwiększenie bezpieczeństwa rodzin

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

			doświadczających przemocy
4.3. Przyjęcie uchwały określającej tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania	<ul style="list-style-type: none">• Rada Miasta Zielona Góra	<ul style="list-style-type: none">• uchwała Rady Miasta Zielona Góra określająca tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania	<ul style="list-style-type: none">• powstanie podstaw prawnych umożliwiających powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego
4.4. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none">• Prezydent Miasta Zielona Góra	<ul style="list-style-type: none">• zarządzenie Prezydenta Miasta Zielona Góra w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none">• powstanie Zespołu Interdyscyplinarnego• stworzenie niezbędnych załączników potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania zespołu
4.5. Integrowanie działań instytucji i organizacji w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none">• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, fundacje• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• jednostki ochrony zdrowia• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze• jednostki oświatowe• Sąd Rejonowy w Zielonej Górze• zespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości• organizacje pozarządowe• Kościoły i związki wyznaniowe• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba „Niebieskich Kart” skierowanych do Zespołu• liczba wniosków o zwołanie Zespołu Interdyscyplinarnego• liczba wniosków o zwołanie grup roboczych• liczba informacji do Przewodniczącego Zespołu o zakończeniu działań grupy roboczej	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie skuteczności działań i poprawa jakości współpracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie• usprawnienie systemu przepływu informacji
4.6. Organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów tematycznych dla	<ul style="list-style-type: none">• Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze• organizacje pozarządowe, fundacje	<ul style="list-style-type: none">• liczba zrealizowanych szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów• liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby specjalistów przygotowanych do pracy z osobami uwięzianymi w przemoc

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">• Kościoły i związki wyznaniowe• placówki naukowe• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• Sąd Rejonowy w Zielonej Górze• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze• jednostki ochrony zdrowia• Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba podmiotów realizujących szkolenia, konferencje, warsztaty, seminaria	<p>w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none">• wzrost kompetencji specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc
4.7. Wspieranie osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem poprzez umożliwienie udziału w superwizjach zewnętrznych oraz grupach ewaluacyjnych	<ul style="list-style-type: none">• kwalifikowani superwizorzy• niezależni specjaliści w zakresie wspierania osób zajmujących się pomaganiem, gwarantujący odpowiedni poziom profesjonalizmu• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonej Górze• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• placówki naukowe	<ul style="list-style-type: none">• liczba przeprowadzonych szkoleń superwizyjnych• liczba superwizji zewnętrznych oraz liczba ich uczestników	<ul style="list-style-type: none">• wzrost kompetencji specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie• zmniejszenie zagrożenia wypaleniem zawodowym

CEL OPERACYJNY			
5. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz wrażliwości mieszkańców wobec przemocy w rodzinie na terenie miasta Zielona Góra			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
5.1. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przemocy w rodzinie, psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem	<ul style="list-style-type: none">• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• jednostki oświatowe• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• zespoły kuratorskiej służby sądowej według właściwości• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• środowiska naukowe• jednostki ochrony zdrowia• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej Górze• Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze im. K.C. Norwida	<ul style="list-style-type: none">• liczba zajęć edukacyjnych przeprowadzonych z dziećmi i młodzieżą• liczba placówek prowadzących zajęcia edukacyjne• liczba przeprowadzonych kampanii	<ul style="list-style-type: none">• wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy w rodzinie, psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem• zwiększenie liczby podmiotów realizujących programy edukacyjne• zwiększenie różnorodności form edukacji w zakresie przemocy w rodzinie, psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem.
5.2. Edukacja służąca wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, szczególnie w rodzinach zagrożonych przemocą	<ul style="list-style-type: none">• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej• inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonej Górze• jednostki oświatowe• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki	<ul style="list-style-type: none">• liczba spotkań z rodzicami z rodzin zagrożonych przemocą• liczba podmiotów prowadzących zajęcia edukacyjne	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych i poprawy relacji między członkami rodziny• wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich• rozwinięcie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców, szczególnie w rodzinach zagrożonych przemocą

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

	<ul style="list-style-type: none">wyznaniowe• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze		
5.3. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym i wzmacnianiu więzi rodzinnych	<ul style="list-style-type: none">• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. sportu, kultury i turystyki• Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• media lokalne i środki przekazu• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• jednostki oświatowe• instytucje kultury• Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba festynów rodzinnych• liczba imprez rekreacyjno - sportowych skierowanych do rodzin• liczba świetlic dla dzieci• liczba uczestników świetlic• liczba zajęć sportowych, które odbyły się na terenie boisk Orlik i innych• liczba zajęć kulturalnych	<ul style="list-style-type: none">• wzrost zachowań nieagresywnych i wzmocnienie więzi rodzinnych• modelowanie w rodzicach konstruktywnych sposobów nawiązywania kontaktu z dziećmi i rozwiązywania ich problemów• zwiększenie różnorodności form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym i wzmacnianiu więzi rodzinnych
5.4. Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie publikowania materiałów dotyczących różnych aspektów przemocy i jej przeciwdziałania	<ul style="list-style-type: none">• media lokalne• inne środki przekazu• środowiska naukowe• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. społecznych• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none">• liczba opublikowanych artykułów, audycji radiowych i programów telewizyjnych informujących o różnych aspektach przemocy i jej przeciwdziałania• liczba podmiotów publikujących materiały dotyczących różnych aspektów przemocy i jej przeciwdziałania	<ul style="list-style-type: none">• wzrost wiedzy społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie• zwiększenie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie• przybliżenie społeczności lokalnej problematyki przemocy w rodzinie• zmniejszenie tolerancji na przemoc w rodzinie wśród mieszkańców miasta
5.5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none">• komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra	<ul style="list-style-type: none">• liczba przeprowadzonych kampanii	<ul style="list-style-type: none">• wzrost pozytywnych postaw społecznych i działań wolnych od

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Mieście Zielona Góra
na lata 2012-2016

promujących postawy społeczne oraz działania wolne od przemocy	właściwa ds. społecznych <ul style="list-style-type: none">• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe• media lokalne• inne środki przekazu• środowiska naukowe• Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze• jednostki oświatowe• instytucje kultury	edukacyjnych promujących postawy społeczne oraz działania wolne od przemocy <ul style="list-style-type: none">• liczba podmiotów przeprowadzających kampanie	przemocy wśród mieszkańców miasta <ul style="list-style-type: none">• zmniejszenie aktów przemocy w rodzinie wśród mieszkańców miasta• zwiększenie różnorodności kampanii edukacyjnych promujących postawy społeczne oraz działania wolne od przemocy
5.6. Stworzenie całodobowego miejskiego punktu informacyjnego oraz strony internetowej o osobach, miejscach i instytucjach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także promujących idee Programu	<ul style="list-style-type: none">• organizacje pozarządowe, fundacje• Kościoły i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none">• liczba działających punktów informacyjnych• liczba osób korzystających z punktów informacyjnych• liczba wejść na stronę internetową	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie wiedzy mieszkańców miasta dotyczącej możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie• zwiększenie dostępności mieszkańców miasta do informacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VII. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie monitorowany oraz ewaluowany corocznie w formie sprawozdania, które dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie;
- form działań skierowanych do ogółu społeczności lokalnej.

Sprawozdanie będzie się opierało na analizie jakościowej i ilościowej danych uzyskanych od każdego z realizatorów zadań określonych w Programie. Informacje dotyczące realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przedstawione będą w sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie za rok poprzedni.

Porównanie informacji na temat postępów realizacji programu z uprzednio przyjętym planem i zakładanymi rezultatami pozwoli na ocenę jego realizacji programu oraz na zweryfikowanie tempa i kierunku, w którym zmierza program oraz jego ewaluację.

Uzyskane dane jakościowe i ilościowe oraz ich analiza zostanie powierzone do przeprowadzenia ekspertom zewnętrznym.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy Miasta Zielona Góra na lata 2012-2016 będą środki finansowe z budżetu miasta, środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

IX. BIBLIOGRAFIA

- 1) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Warszawa 2006
- 2) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy, Załącznik do uchwały nr XXXIII/315/2009
- 3) Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 marca 2009 roku
- 4) Strategia Integracji i Polityki Społecznej Miasta Zielona Góra na lata 2004-2015 – załącznik do uchwały nr XXIII/2008/04 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 30 marca 2004 roku

Podstawowe akty prawne

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483).
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593) z późn. zm.
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231).
- 5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku *w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”* (Dz. U. z 2011 r. nr 209 poz. 1245).

Strony internetowe

- 1) Ministerstwo Sprawiedliwości, Akty prawne i inne dokumenty. Akty prawa krajowego oraz inne dokumenty wydane przez organy państwowe, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (liczba pobrań: 545) (tekst na dzień 1 czerwca 2012 roku), [dostęp: 20.08.2012 r.] dostęp w Internecie: <http://ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie/akty-prawne-i-inne-dokumenty/>
- 2) Ministerstwo Sprawiedliwości, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Tekst Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z załącznikami, [dostęp: 20.08.2012 r.] dostęp w Internecie: <http://ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie/krajowy-program-przeciwdzialania-przemocy-w-rodzinie/>
- 3) Ministerstwo Sprawiedliwości, *Wybrane zestawienia tematyczne orzecznictwa E[uropejskiego]T[rybunału]P[raw]Cz[łowieka]*, dostęp w Internecie: <http://bip.ms.gov.pl/pl/prawa-czlowieka/europejski-trybunal-praw-czlowieka/opracowania-i-analzy-standardy-w-zakresie-ochrony-praw-czlowieka/wybrane-zestawienia-tematyczne-orzecznictwa-etpcz/>
- 4) Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce: Wyniki badań TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej - ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie (2007 r.): [dostęp: 20.08.2012 r.] dostęp w Internecie: <http://www.mpips.gov.pl/przemoc-w-rodzinie/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/>

- 5) Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze, *Procedura „Niebieska Karta” - informacja dla ofiar przemocy w rodzinie*, [dostęp: 20.08.2012 r.] dostęp w Internecie:
http://www.zgora.lubuska.policja.gov.pl/policja_radzi/prewencja/niebieska_karta
- 6) Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze, *„Niebieska Karta”*, [dostęp: 20.08.2012 r.] dostęp w Internecie:
http://www.zgora.lubuska.policja.gov.pl/serwis_informacyjny/aktualnosci/niebieska_linia

X. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Zestawienie liczby pokrzywdzonych w 2011 roku w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”	12
Wykres 2. Zestawienie liczby ofiar przemocy domowej zgłoszonych w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”	13
Wykres 3. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej zgłoszeni w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”	13
Wykres 4. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej działających pod wpływem alkoholu, zgłoszonych w latach 2009-2011 w ramach realizacji procedury policyjnej „Niebieska Karta”	14
Wykres 5. Zestawienie liczby „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2009-VII 2012 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	14
Wykres 6. Zestawienie liczby „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2009-VII 2012 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz Komendę Miejską Policji w Zielonej Górze	15
Wykres 7. Zestawienie liczby spraw związanych z znęcaniem się nad członkami rodziny zarejestrowanych przez Prokuraturę Rejonową w Zielonej Górze.....	16
Wykres 8. Zestawienie liczby spraw związanych z przemocą zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia z liczbą spraw zakończonych umorzeniem postępowania	16

**Zespół ds. opracowania programów rozwiązywania problemów społecznych powołany
Zarządzeniem nr 719.2012 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 27 września 2012 r.:**

1. Haręźlak Wioletta, Zastępca Prezydenta Miasta Zielona Góra
2. Jerulank Mieczysław, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
3. Zborowska Katarzyna, Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
4. Barska Małgorzata, Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze
5. Blachowska Ewa, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze
6. Daszuta Barbara, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
7. Fedurek Anna Maria, Caritas Diecezji Zielonogórsko - Gorzowskiej
8. Jakubowska Monika, Urząd Miasta, Wydział Sportu Kultury i Turystyki w Zielonej Górze
9. Karkosz Irena, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Zielonej Górze
10. Kiecana Beata, Zastępca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze
11. Kościuczyk Małgorzata, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze
12. Kowalonek Nina, Powiatowy Urząd Pracy w Zielonej Górze
13. Narewska Marlena, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
14. Nolka- Metrykowska Agata, Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych w Zielonej Górze
15. Skąlecka Agnieszka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
16. Teodorczyk Renata, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze
17. Wilczyńska Mikulska Maria, Urząd Miasta Wydział Oświaty i Spraw Społecznych w Zielonej Górze

Zespół redakcyjny:

1. Dorocka Agata
2. Draszawka Magdalena
3. Filipowska Bożena
4. Gołębiowski Jarosław
5. Grygierczyk Aleksandra
6. Krzyśków Łukasz
7. Włodarska Anna

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Urbaniak